

'สมเกียรติ ตรีรัตนพันธ์' โฟกัส WTO จะถึงเส้นชัย พี่เบิร์ม 'สหรัฐฯ-อียู' ต้องเสียสละ

หลังจากที่ประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกหรือ WTO ซึ่งมีสมาชิก 153 ประเทศในปัจจุบันซึ่งรวมทั้งไทย ไม่สามารถปิดรอบการเจรจาการค้ารอบโดฮาที่เริ่มมาตั้งแต่ปี 2544 ได้ และยังคงเยื้องมาจนถึงทุกวันนี้ โดยการเจรจายังมีประเด็นที่ค้างค้างและยังไม่มี ความคืบหน้าในหลายเรื่อง ที่สำคัญคือ การเปิดตลาดสินค้าเกษตร การเปิดตลาดสินค้า อุตสาหกรรม และเรื่องอื่นๆ แม้หลายฝ่ายพยายามที่จะผลักดันให้การเจรจาบรรลุผล สำเร็จก็ตาม

เรื่องดังกล่าวนี้ "สมเกียรติ ตรีรัตนพันธ์" รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ให้สัมภาษณ์ "ฐานเศรษฐกิจ" ว่า หากอยากให้การเจรจาการค้ารอบโดฮาปิด ลงได้ ทุกประเทศต้องหันมาให้ความสำคัญกับการเจรจาให้ได้ก่อน ซึ่งต้องมีบาง ประเทศหยิบยกเรื่องขึ้นมา และต้องบอกว่ามีทางออกในเรื่องที่ติดขัดได้แล้วอย่างไรบ้าง ไม่เช่นนั้นการเจรจาก็จะยังคงนิ่งๆ ต่อไปเรื่อยๆ

"ต้องมีใครซักคนขึ้นมาเป็นแรงขับ ต้องออกมาผลักดันว่าจะต้องมีการเจรจาต่อ ซึ่งต้องอาศัยประเทศที่เสียงดัง อย่างสหรัฐอเมริกา หรือสหภาพยุโรป (อียู) ออกมา ผลักดัน ไม่เช่นนั้นจะจุดไม่ติด ทุกคนก็อยู่แต่ในที่มัน ไม่มีใครออกมา แต่ถ้ามีใครซักคน ออกมาพูดออกมาผลักดัน ทุกฝ่ายก็จะเข้ามาร่วมมือกันเพื่อผลักดันการเจรจาต่อไป"

สำหรับประเด็นที่ยังค้างค้างการเจรจาโดยเฉพาะในเรื่องสินค้าเกษตร "สมเกียรติ"มองว่า ที่ผ่านมากลุ่มประเทศผู้ส่งออกสินค้าเกษตรขนาดเล็ก ขนาดกลางหรือที่เรียกกันในนาม "กลุ่มแคเรนส์" มีสมาชิกจำนวน 19 ประเทศ และกลุ่ม G- 20 ที่มีสมาชิก 23 ประเทศ ซึ่งเป็นกลุ่มที่รวมตัวกันเพื่อแก้ไขปัญหาการค้าสินค้าเกษตรของโลก ได้พยายามผลักดันให้ ประเทศที่พัฒนาแล้ว เปิดตลาดสินค้าเกษตรให้มากขึ้น ลดเลิกมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีที่ ส่งผลให้เกิดการบิดเบือนทางการค้าลงมา และต้องยกเลิกการอุดหนุนภายในและการ อุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตรให้มากที่สุด ซึ่งก็ได้รับการตอบรับจากประเทศสหรัฐฯ และอียู ด้วยดี

โดยขณะนี้ สินค้าเกษตรมีแนวโน้มว่าจะตกลงกันได้ แต่ในการเปิดตลาดสินค้าอุตสาหกรรมก็ ยังมีปัญหา เนื่องด้วยสหรัฐฯ และประเทศที่พัฒนาแล้ว ต้องการผลักดันให้มีการเปิดเสรี เป็นรายสาขาให้มากขึ้น โดยได้มีการเสนอสาขาสินค้าที่จะให้มีการเปิดเสรี และต้องเปิด เต็มที่ แต่ก็ติดปัญหาที่จีนและอินเดีย และประเทศกำลังพัฒนาหลายๆ ประเทศ ต้องการ ให้มีมาตรการปกป้อง หากมีสินค้าเข้ามาในราคาต่ำ ก็สามารถใช้มาตรการปกป้องได้ เช่น ขึ้นภาษี โดยคุยกันถึงขั้นที่ว่า การขึ้นภาษีจะขึ้นไปในอัตราสูงสุด ก่อนที่เริ่มเจรจา รอบอุรุกวัย ทำให้สหรัฐฯ ไม่ยอม

"ถ้าจะมีการเปิดเสรีรายสาขาแต่มีการใช้มาตรการปกป้องอย่างเข้มงวดเช่นนี้ ก็มีการมอง กันว่าถ้าเป็นไปถึงขั้นนั้น สิ่งที่เราจะกันมาจะไม่ค่อยมีประโยชน์และถอยหลัง การเจรจาก็เลย หายทางจบไม่ได้"

สำหรับสาขาสินค้าที่เสนอให้มีการเปิดเสรี เช่น สหรัฐฯ เสนอเปิดเสรีสาขาเคมีภัณฑ์

เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ ญี่ปุ่น เสนอสาขาอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และ
ชิ้นส่วน แคนาดาเสนอสาขาป่าไม้ ไทย เสนอสาขาอัญมณีและเครื่องประดับ นอร์เวย์
เสนอสาขาปลาและผลิตภัณฑ์ประมง จีน เสนอสาขาอุปกรณ์กีฬาและจักรยานยนต์

"สมเกียรติ" วิเคราะห์อีกว่า ถ้ายังเป็นเช่นนี้ การเจรจาอบโตหาทางจบได้ยาก
และการผลักดันให้ WTO มีความคืบหน้า ก็คงยังคงไม่มีความคืบหน้าต่อไป ยิ่งถ้าไม่มี
ใครมาจุดชนวนก็คงจะนิ่งๆ เจียบๆ อย่างนี้ต่อไป แต่ไม่ใช่ว่าสมาชิก WTO ไม่มีการ
พูดคุยกันเลยยังมีการพูดคุยกันอยู่ แต่ก็เป็นเรื่องต่างๆ ไป เรื่องหลักๆ ก็ค้างการเจรจาไว้
เท่านั้น

ส่วนที่หลายๆ ประเทศมองว่า ในเมื่อการเจรจาภายใต้กรอบ WTO ไม่มีความคืบหน้า
และทุกประเทศจะหันมาใช้ในการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรี (FTA) เป็นตัวขับเคลื่อนแทน
นั้น

"สมเกียรติ"มองว่า ก็คงเป็นไปได้ แต่คงไม่รวดเร็ว เหมือนในช่วงที่หลายๆ ประเทศยังไม่
ประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ เพราะในตอนนั้น ทุกคนต้องช่วยตัวเอง ต้องเอาตัวเองให้
รอดก่อน ทุกคนคงต้องมามุ่งกับตลาดภายในประเทศ ต้องมามุ่งกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ
ภายในประเทศมากกว่า

ทั้งนี้ผลจากการมุ่งกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศก็อาจจะมีการใช้มาตรการปกป้อง
ภายในเพิ่มมากขึ้นและมีมาตรการกีดกันการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศมากขึ้น
เพื่อช่วยเหลืออุตสาหกรรมภายในประเทศ ซึ่งหากมีเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นมากๆ ก็
อาจจะเป็นแรงผลักดันให้สมาชิกหันมาคุยกัน และกลับเข้าสู่โต๊ะเจรจาเร็วขึ้นก็ได้

นอกจากนี้ "สมเกียรติ" กล่าวทิ้งท้ายว่า ปกติในช่วงกลางปีของแต่ละปีจะเริ่มมีความ
เคลื่อนไหวของประเทศต่างๆ และกลุ่มต่างๆ เพื่อเตรียมการเจรจา WTO และปลายปี
ระดับรัฐมนตรีจะมีการประชุมเพื่อพูดคุยกันแต่ปีนี้ (2552) ยังดูเจียบมาก ซึ่งก็ได้แต่หวัง
ว่า WTO ที่เป็นองค์กรหลักในการเปิดเสรีการค้าของโลกจะมีความเคลื่อนไหวในไม่ช้านี้

ที่มา: ลานเศรษฐกิจ (23 เมษายน 2552)